

Sprawozdanie z działalności Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich za okres od września 2025 r. do września 2026 r.

Wstęp

Sprawozdanie z działalności Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) obejmuje okres od Zjazdu KDBASP w Opolu do końca września 2026 r.

Poprzedni Zjazd KDBASP odbył się w dniach 25–26 września 2025 r. w Opolu, a jego organizatorem była Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego. Zjazd został po raz pierwszy zorganizowany w nowej formule, bez udziału sponsorów, i obejmował cztery panele dyskusyjne poświęcone następującym zagadnieniom:

- Egzemplarz obowiązkowy,
- Współpraca bibliotek akademickich – katalog centralny,
- Dyrektywa DSM a biblioteki akademickie i naukowe – nowe wyzwania i możliwości,
- Model struktury stanowisk bibliotecznych i wdrażaniu Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2023/970 z 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń,
- Dostęp do wiedzy w UE – rola bibliotek a przyszłość nauki, badań i innowacji.

Podczas zjazdu przeprowadzono również wybory uzupełniające do Rady Wykonawczej KDBASP.

Zatwierdzony protokół ze zjazdu znajduje się na stronie internetowej Konferencji (<https://kdbasp.uni.opole.pl/wp-content/uploads/sites/209/protokol-28KDBASP.pdf>).

Sprawy organizacyjne

Według stanu na koniec września 2026 r. Konferencja liczyła 90 członków. Od ostatniego zjazdu nastąpiły zmiany na stanowiskach dyrektorów w czterech bibliotekach. W omawianym okresie główne forum wymiany informacji w ramach KDBASP, jakie stanowią mailowa lista dyskusyjna Konferencji oraz grupa dyskusyjna utworzona na MStTeams, było zdominowane przez zagadnienia związane z codzienną pracą bibliotek.

W okresie sprawozdawczym Rada Wykonawcza spotykała się ze zmienną regularnością, dostosowując formę spotkania (*on-line* lub *in situ*) do możliwości czasowych i organizacyjnych członków Rady, dążąc do możliwie najlepszej optymalizacji procesu jej działania. Spotkania *on-line* znacząco zmniejszają koszty pracodawcy członka RW KDBASP, w związku z czym ta forma – wypracowana

w trakcie pandemii COVID-19 – zyskała na popularności. Ma to szczególne znaczenie wobec faktu, że aktywność w KDBASP ma charakter nieodpłatny, a Konferencja nie posiada własnego budżetu.

Kwestie merytoryczne

W mijającym roku sprawozdawczym priorytetowymi obszarami pracy Rady Wykonawczej KDBASP były:

- działania na rzecz utrzymania Wirtualnej Biblioteki Nauki (WBN) oraz zachowania poziomu jej finansowania przez MNiSW, obejmujące rozmowy z KRASP, konsultacje oraz spotkania robocze z przedstawicielami dostawców naukowych zasobów elektronicznych;
- przygotowanie i przekazanie uwag Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich do projektu *Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do 2035 roku*;
- przyjęcie stanowiska Rady Wykonawczej KDBASP w sprawie zwiększenia nakładów finansowych na rozwój Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz inicjatywy „3% dla nauki, 100% dla Polski”;
- przyjęcie stanowiska Rady Wykonawczej KDBASP w sprawie opracowania regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora/dyrektorki Biblioteki Narodowej;
- wystąpienie do Prezydium KRASP z wnioskiem o utworzenie przy KRASP Komisji ds. systemów biblioteczno-informacyjnych;
- spotkania z przedstawicielami Biblioteki Narodowej dotyczące ustalenia procedur i warunków współpracy pomiędzy bibliotekami korzystającymi z systemów bibliotecznych innych niż Alma.

Ważnym wydarzeniem było spotkanie Rady Wykonawczej KDBASP z Przewodniczącą KRASP prof. dr hab. Bogumiłą Kaniewską, Rektorką UAM (Poznań, 8 kwietnia 2026 r.). Poza propozycją powołania przy KRASP ww. Komisji omawiano szereg istotnych dla środowiska uczelni i bibliotek zagadnień, w tym przede wszystkim kwestie: dostępu do elektronicznych zasobów i źródeł informacji, katalogu centralnego, ochrony zbiorów bibliotecznych jako dziedzictwa historycznego i kulturowego.

W omawianym okresie, poza utworzeniem nowego kanału komunikacji Konferencji poprzez przeniesienie listy dyskusyjnej do zespołu na platformie Microsoft Teams, uruchomiono również nową wersję strony internetowej KDBASP. W ramach prac nad stroną przygotowano nową szatę graficzną, przeorganizowano zawartość merytoryczną oraz ujednolicono sposób prezentacji zamieszczanych treści.

W okresie sprawozdawczym aktywnie działały również zespoły robocze, które stanowią ważną przestrzeń współpracy i wymiany doświadczeń oraz pozwalają wykorzystywać potencjał kompetencyjny bibliotek reprezentowanych przez członkinie i członków Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. W omawianym okresie utworzono dwa nowe zespoły robocze, poszerzając tym samym zakres tematyczny współpracy w ramach Konferencji. Składy osobowe poszczególnych zespołów przedstawiono w załączniku do Sprawozdania.

- **Zespół ds. kontaktów z OPI**

W ramach prac zespołu została zainicjowana szersza współpraca dotycząca usprawnienia przepływu danych o publikacjach między uczelniami a systemami tworzonymi przez Ośrodek Przetwarzania Informacji (OPI-PIB). W związku z tym powołano **Zespół Roboczy ds. efektywności przepływu danych o publikacjach między uczelniami a systemami tworzonymi przez OPI-PIB**. Prace Zespołu koncentrują się na efektywności przepływu danych o publikacjach między uczelniami a systemami tworzonymi przez OPI-PIB, którego celem jest wypracowanie rozwiązań usprawniających przekazywanie, przetwarzanie i obsługę danych wykorzystywanych na potrzeby ewaluacji działalności naukowej. W omawianym okresie zespół koncentrował się przede wszystkim na rozwijaniu i formalizowaniu współpracy z OPI-PIB. Organizowano spotkania robocze, podczas których wymieniano opinie i doświadczenia dotyczące funkcjonalności systemów przygotowywanych przez OPI na potrzeby ewaluacji działalności naukowej. Omawiano również rozwiązania planowane w ramach budowanego systemu oraz ustalano nowy *workflow* związany z przekazywaniem i obsługą danych. Istotnym elementem prac było także zebranie i uporządkowanie zgłaszanych przez biblioteki problemów, błędów i utrudnień związanych z przekazywaniem informacji o osiągnięciach do systemów ministerialnych. Zebrane uwagi stanowiły podstawę do dalszych rozmów z OPI-PIB oraz przygotowania propozycji zmian i usprawnień mogących ułatwić bibliotekom realizację zadań związanych z obsługą i przekazywaniem danych na potrzeby ewaluacji.

- **Zespół ds. standardów dla bibliotek naukowych**

Zespół odbył siedem spotkań. W ramach prowadzonych prac sprawdzono i zatwierdzono formularze AFBN, przygotowano analizy zbiorcze oraz arkusz do wizualizacji wskaźników funkcjonalności bibliotek za rok 2023. Na stronie internetowej projektu wprowadzono treści w języku angielskim, w tym zamieszczono anglojęzyczne analizy zbiorcze AFBN. Dokonano zmian w formularzu na rok 2024, uzupełniając go o dane dotyczące otwartych danych badawczych i data stewardów w bibliotekach oraz porównując z bieżącą ankietą GUS. Po weryfikacji formularz został uruchomiony w lutym 2025 r. Od razu też zespół przystąpił do analizy ankiety

pod kątem jej dalszej aktualizacji, z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez ankieterów i analizatorów AFBN. Ponadto ZSBN przeanalizował wyniki przeprowadzonej przez SBP ankiety w zakresie potrzeb i oczekiwań dyrektorów bibliotek naukowych – podjęto decyzję o organizacji warsztatów dla kadry zarządzającej bibliotekami. Rozpoczęto również przygotowania do przeprowadzenia w 2026 r. ogólnopolskiego badania satysfakcji użytkowników bibliotek naukowych – w ramach projektu AFBN i przy wsparciu ZSBN. W roku sprawozdawczym zespół na bieżąco współpracował z ZG SBP oraz brał udział w pracach Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek. Przedstawiciele ZSBN aktywnie uczestniczyli w organizowanych przez SBP seminariach i prowadzili webinaria dotyczące projektu.

- **Zespół ds. statystyki zasobów elektronicznych StatEL**

Na spotkaniu zorganizowanym na początku 2026 r. zespół przeprowadził szczegółowy przegląd nowych źródeł elektronicznych zgłoszonych przez poszczególne biblioteki. Przedmiotem analizy były zarówno zawartość merytoryczna zgłoszonych zasobów, jak i ich charakter oraz sposób udostępniania, co pozwoliło na właściwe przyporządkowanie ich do przyjętych kategorii. W trakcie spotkania omówiono również sposób uwzględniania poszczególnych źródeł w prowadzonej ewidencji i statystykach. Dla każdego z zasobów ustalono, czy powinien być wykazywany i liczony bezpośrednio przez biblioteki, czy też powinien zajmować się nim zespół. Pozwoliło to na uporządkowanie zasad raportowania oraz ograniczenie ryzyka wielokrotnego wykazywania tych samych zasobów. Jednocześnie dokonano przeglądu obowiązujących dotychczas zasad kwalifikowania i wykazywania źródeł elektronicznych oraz zweryfikowano aktualność funkcjonującej listy zasobów. W wyniku przeprowadzonej analizy wskazano elementy wymagające aktualizacji, uzupełnienia lub doprecyzowania, tak aby lista źródeł i zasady ich uwzględniania odpowiadały aktualnej ofercie zasobów elektronicznych oraz przyjętemu sposobowi ich ewidencjonowania.

- **Zespół ds. struktury stanowisk w bibliotekach**

Zespół koncentrował się na rozpoznaniu zagadnień związanych z wdrażaniem Dyrektywy (UE) 2023/970 w uczelniach oraz na przygotowaniu bibliotek szkół wyższych do działań, które będą podejmowane w tym zakresie na poziomie uczelni. W ramach prac odbywały się regularne spotkania zespołu, omawiano podczas nich najważniejsze zagadnienia związane z dyrektywą, wymieniano doświadczenia i dobre praktyki oraz wypracowywano materiały mogące stanowić wsparcie dla bibliotek. Zorganizowano również spotkanie z dr. Mariuszem Wyżycym poświęcone praktycznym aspektom opisywania i porządkowania stanowisk pracy w kontekście wartościowania, które pozwoliło na poszerzenie wiedzy uczestników oraz wymianę doświadczeń dotyczących praktycznych aspektów wdrażania unijnych wytycznych.

Zespół przygotował pismo do KRASP na temat implementacji Dyrektywy (UE) 2023/970 w uczelniach. Zorganizował również webinar „Dyrektywa 2023/970 – wskazówki do oceny i porównania wartości pracy”, poświęcony praktycznym aspektom stosowania zaleceń zawartych w dokumencie i możliwościom ich wdrażania w środowisku akademickim. Ważnym rezultatem działalności zespołu było przygotowanie dwóch materiałów skierowanych bezpośrednio do bibliotek szkół wyższych. Pierwszy z nich, „Proces wartościowania stanowisk pracy w bibliotekach szkół wyższych w kontekście Dyrektywy (UE) 2023/970. *Case study*: wpływ sposobu opisu stanowiska na wynik wartościowania pracy z przykładami opisów stanowisk”, prezentuje praktyczne przykłady i pokazuje znaczenie właściwego opisu stanowiska w procesie wartościowania pracy. Drugi – „Proces wartościowania stanowisk pracy w bibliotekach szkół wyższych w kontekście Dyrektywy (UE) 2023/970. Praktyczny przewodnik dla dyrektorów bibliotek szkół wyższych” – został przygotowany jako narzędzie o charakterze praktycznym, porządkujące najważniejsze etapy i zagadnienia związane z tym zagadnieniem. Oba materiały powstały jako narzędzia wspomagające dla bibliotek i mają na celu ułatwienie im przygotowania się do działań podejmowanych w ramach uczelni, w szczególności opracowania i wdrożenia odpowiednich procedur związanych z wartościowaniem stanowisk pracy.

- **Zespół problemowy ds. analizy wpływu i zastosowań sztucznej inteligencji (SI) w działalności bibliotek akademickich i naukowych**

Zespół koncentrował się na rozpoznaniu możliwości wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w działalności bibliotek oraz na analizie ich wpływu na organizację i rozwój usług bibliotecznych. W ramach prac zespołu organizowane były regularne spotkania, podczas których omawiano aktualne kierunki rozwoju sztucznej inteligencji, możliwości i przykłady jej zastosowania w bibliotekach akademickich i naukowych, a także potencjalne korzyści, ograniczenia oraz wyzwania związane z wykorzystaniem narzędzi SI. Ważnym elementem prac była również analiza porównawcza dotycząca strategicznego podejścia do SI oraz wykorzystania sztucznej inteligencji w bibliotekach w poszczególnych regionach i krajach oraz poziomu zaawansowania wdrażanych rozwiązań, która pozwoliła na określenie najważniejszych kierunków rozwoju i różnic w podejściu do zastosowania SI w działalności bibliotecznej. Analiza ta stanowi podstawę do dalszych prac zespołu, w tym do przygotowywanego raportu dotyczącego wykorzystania i zastosowań sztucznej inteligencji w bibliotekach akademickich i naukowych wraz z rekomendacjami dla bibliotek.

Działalność środowiskowa

Członkinie i członkowie Rady Wykonawczej KDBASP uczestniczą również w gremiach zewnętrznych, których cele i zadania są powiązane z zadaniami realizowanymi bezpośrednio przez nasze środowisko. Obecność w wyliczonych niżej zespołach niejednokrotnie usprawnia podnoszenie spraw dotyczących całego środowiska bibliotek akademickich na szerszym, pozaśrodkowym forum; jednocześnie pozwala na kontekstualne spojrzenie na działalność biblioteki akademickiej w całości organizmu uczelni i systemu wymiany informacji naukowej.

Przewodnicząca – Danuta Szewczyk-Kłos:

Krajowa Rada Biblioteczna (członkini Rady), Rada Użytkowników Systemu Omega-PSIR (przewodnicząca, koordynator główny), *Forum Bibliotek Medycznych* (członkini redakcji), Baza Farmaceutyczna Materia Medica Opoliensis (kierowniczka projektu).

Zastępca przewodniczącej – Witold Kozakiewicz:

European Association for Health Information and Libraries (co-opted member of Executive Board 2025-2026, prezydent-elekt 2027-2028), Rada Dyrektorów Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej (przewodniczący), Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych (KDBAUM, zastępca przewodniczącej), Stowarzyszenie Bibliotek Szkół Wyższych (przewodniczący Komisji Rewizyjnej), Rada Użytkowników systemu Omega-Psir (członek).

Sekretarz – Urszula Cieraszewska:

Cambridge University Press (Global Advisory Board), American Physical Society Library Advisory Board, *Journal of Public Governance* (członkini redakcji), Konsorcjum BazEkon (lider).

Małgorzata Dąbrowicz:

Biblioteka (redaktor naczelna), Konferencja Dyrektorów Bibliotek Uniwersytetów Polskich (zastępca przewodniczącego), Poznańska Fundacja Bibliotek Naukowych (prezes zarządu), Rada Naukowa Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Kórnickiej, Rada Programowa Biblioteki Raczyńskich (zastępca przewodniczącego), Rada Biblioteczna Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Rada Biznesu przy Katedrze Informatologii i Bibliologii Uniwersytetu Łódzkiego, Stowarzyszenie Bibliotek Szkół Wyższych (prezes).

Renata Frączek:

Realizacja projektów (koordynator instytucjonalny) kierowanych przez prof. dr hab. Marka Niezgódkę: Platforma Komunikacji Naukowej PL.ON oraz Biblioteka Wsparcia

Nauki i Badań, Członek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Międzynarodowej Organizacji Wiedzy, członek komitetu programowego cyklicznej konferencji AIDA (Architektura informacji jako dyscyplina akademicka). Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej. Nauczyciel akademicki, recenzent tekstów naukowych publikowanych w czasopiśmie naukowych i branżowych, monografii naukowych.

Joanna Potęga:

Pełnomocniczka Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ds. otwartego dostępu w APS, członkini Rady Muzeum Marii Grzegorzewskiej i APS, członkini Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (sekretarz generalna kadencji 2021–2025, przewodnicząca Okręgu SBP w Warszawie kadencji 2021–2025) oraz Wikimedia Polska.

Remigiusz Sapa:

Krajowa Rada Biblioteczna (członek i przewodniczący Zespołu Roboczego Krajowej Rady Bibliotecznej ds. oceny bibliotek naukowych), Rada do Spraw Narodowego Zasobu Bibliotecznego (członek), Krajowy Komitet Programu UNESCO „Pamięć Świata” (członek), rady naukowe: Biblioteki Narodowej, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie oraz Biblioteki Naukowej PAN i PAU w Krakowie (członek); Rada Naukowo-Programowa Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP (członek), *Journal of Academic Librarianship* (członek rady redakcyjnej), *Journal of Web Librarianship* (członek rady redakcyjnej), *Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne* (członek rady konsultacyjnej), *Rocznik Biblioteki Kraków* (członek Rady Naukowej), projekt Patrimonium – dziedzictwo uczonych (przewodniczący komitetu zarządzającego).

Wojciech Woźniak:

Rada Biblioteki Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi (przewodniczący).

Podsumowanie

Niniejsze sprawozdanie, opracowane przez Radę Wykonawczą KDBASP przy współpracy kierowników i koordynatorów zespołów powołanych przez Radę, przedkładam Zgromadzeniu Plenarnemu Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich do zatwierdzenia.

Sporządzili:

Urszula Cieraszevska Sekretarz RW KDBASP

przy współudziale pozostałych członków Rady Wykonawczej

Załącznik nr 1. Skład zespołów roboczych KDBASP**Zespół ds. kontaktów z OPI**

1. Jędrzej Leśniewski – Politechnika Wrocławska – koordynator zespołu
2. Urszula Cieraszewska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
3. Aneta Drabek – Uniwersytet Śląski
4. Witold Kozakiewicz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
5. Danuta Szewczyk-Kłós – Uniwersytet Opolski

Zespół ds. efektywności przepływu danych o publikacjach między uczelniami a systemami tworzonymi przez OPI-PIB

1. Radosław Wróblewski – Ośrodek Przetwarzania Informacji – koordynator zespołu
2. Krzysztof Bakula – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
3. Danuta Szewczyk-Kłós – Uniwersytet Opolski
4. Aneta Drabek – Uniwersytet Śląski
5. Jędrzej Leśniewski – Politechnika Wrocławska
6. Ewelina Pisarek – Uniwersytet Opolski
7. Urszula Cieraszewska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
8. Witold Kozakiewicz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
9. Agata Larczyńska – Ateneum Szkoła Wyższa w Gdańsku
10. Aleksandra Losik – Polska Akademia Nauk
11. Jacek Drogosz – Ośrodek Przetwarzania Informacji
12. Patryk Skiba – Ośrodek Przetwarzania Informacji

Zespół StatEL

1. Helena Gałek – Politechnika Krakowska – koordynator zespołu
2. Urszula Cieraszewska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
3. Michał Kordek – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
4. Iwona Socik – Politechnika Warszawska
5. Piotr Rysztowski – Gdański Uniwersytet Medyczny
6. Paulina Studzińska-Jaksim – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
7. Gabriela Waliszewska – Uniwersytet Łódzki

Zespół ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych

1. Małgorzata Dąbrowicz – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – kierownik zespołu
2. Marek M. Górski – Politechnika Krakowska
3. Dawid Kościewicz – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
4. Stanisław Skórka – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

5. Justyna Stoltzman-Prędką – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
6. Edyta Strzelczyk – Politechnika Warszawska
7. Sandra Szczepanowska – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
8. Anastazja Śniechowska-Karpińska – Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Zespół ds. analizy wpływu i zastosowań technologii SI w działalności bibliotek akademickich

1. Wojciech Woźniak – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – koordynator zespołu
2. Anna Jańdziak – Politechnika Opolska
3. Małgorzata Kowalska-Chrzanowska – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
4. Witold Kozakiewicz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
5. Jędrzej Leśniewski – Politechnika Wrocławska
6. Norbert Nocón – Uniwersytet Jagielloński
7. Dominik Piotrowski – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
8. Grzegorz Szczypa – Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
9. Dorota Wierzbicka-Próchniak – Uniwersytet Opolski

Zespół ds. struktury stanowisk w bibliotekach

1. Joanna Potęga – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – koordynator zespołu
2. Ewa Adaszyńska – Uniwersytet Zielonogórski
3. Aldona Chlewicka-Mączyńska – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
4. Małgorzata Dąbrowicz – Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
5. Witold Kozakiewicz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
6. Tomasz Piestrzyński – Uniwersytet Łódzki
7. Stanisław Skórka – Akademia Górniczo-Hutnicza
8. Danuta Szewczyk-Kłos – Uniwersytet Opolski
9. Kinga Żmigrodzka-Ryszczuk – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu